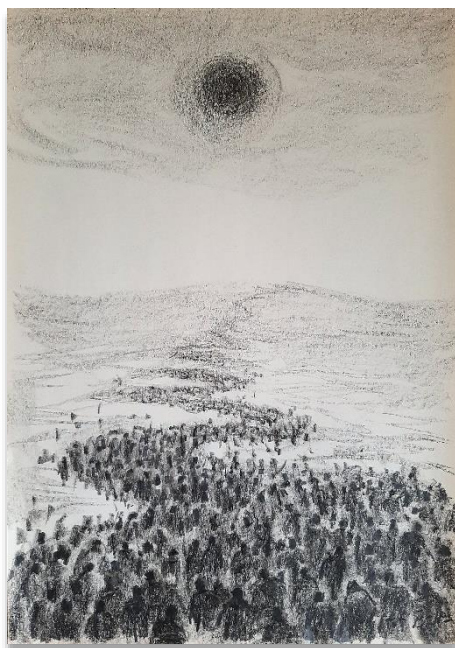

کوچ اجباری از غزه

ترجمه‌ی کوشیار پارسی

رانده‌شدگان، اثر تمیلا امیرابراهیمی

و بار دیگر فلسطینی‌ها ناچار به فرار می‌شوند. با خودرو، گاری و دوچرخه یا پیاده، شهر غزه را ترک می‌کنند. **بشار طالب [Bashar Taleb]** عکاس این کوچ را به تصویر کشیده است.

منتشر شده در [ان.آر.سی \[NRC\]](#)، ۱ سپتامبر ۲۰۲۵

کوچ اجباری از غزه

کوچ اجباری از غزه

«قحطی در غزه واقعی است،

هر چند رستوران‌ها باز باشند»

درک والترز / هوگو اسخیفرز^۱

وزارت امور خارجه اسرائیل گزارش داده است که رستوران‌ها در غزه باز

هستند، پس لابد اوضاع قحطی چندان جدی نیست.

دو مرد به‌طور هماهنگ ورقه‌های خمیر را به هوا پرتاب می‌کنند، دوباره می‌گیرند و پیتزای کالزونه [calzone] درست می‌کنند. گیاهی، با گوجه‌فرنگی، تخم‌مرغ و فلفل دلمه‌ای. یا با گوشت. یا با ماهی مرکب.

این‌ها رستوران‌هایی در شهر غزه هستند. وزارت امور خارجه اسرائیل تصویر از ماه ژوئن را در [یوتیوب](#) منتشر کرده است. پیام برای شش میلیون بیننده‌ی این ویدیو روشن است: در غزه اصلاً قحطی وجود ندارد.

روزنامه‌ی **ان.آر.سی** نمی‌تواند درستی همه‌ی تصاویر را که اخیراً در غزه ثبت شده‌اند، تأیید کند. باین‌حال، چندین رستوران نشان داده‌شده در ویدئوهای منتشرشده از سوی اسرائیل در شبکه‌های اجتماعی فعال‌اند. ویدیوی دو مرد پیتزایاز (پیتزاساز) در تاریخ ۱۸ ژوئن توسط رستورانی به‌نام O2 در فیس‌بوک منتشر شده است. دو رستوران مهم و یک بستنی‌فروشی در محله‌ی **زیتون** در شهر غزه قرار دارند؛ محله‌ای که در هفته‌های اخیر زیر آتش ارتش اسرائیل بوده و تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از آن ویران شده است.

«الگوی آشنا»

برای کارشناس قحطی **الکس دِ وال**^۲ شگفت نیست که هنوز رستوران‌ها و بازارهایی در غزه باز هستند. او که اهل بریتانیاست و با دانشگاه «تافتس»^۳ آمریکا همکاری دارد، در گفت‌وگوی تلفنی می‌گوید: «قحطی‌ها طبق الگویی شناخته‌شده رخ می‌دهند. آن‌ها از پایینِ هرم اجتماعی-اقتصادی آغاز می‌شوند». اولین بار در دهه‌ی

هشتاد بود که دِ وال با چشمان خود قحطی را در سودان دید. او می‌گوید: «گرچه با ادبیات علمی این موضوع آشنا بودم، اما باز هم از این واقعیت شوکه شدم که می‌توانستم در رستورانی غذایی عالی بخورم، در حالی که درست بیرونِ همان رستوران، روی پیاده‌رو، مردم از گرسنگی جان می‌دادند.»

به گفته‌ی دِ وال، بیشتر قحطی‌ها عمدتاً دامن‌گیر ۲۰ تا ۴۰ درصد از فقیرترین لایه‌ی جمعیت می‌شوند. به باور او، سایر بخش‌های جامعه نیز ممکن است از کمبود مواد غذایی و افزایش قیمت‌ها آسیب ببینند، اما «در کل از پسِ اوضاع برمی‌آیند». درباری قحطی لنینگراد در جریان جنگ جهانی دوم، گفته می‌شود که حتی طبقات بالاتر را هم درگیر کرده بود. دِ وال می‌افزاید: «و حتی در همان‌جا، نویسنده لیدیا گینزبورگ در خاطراتش **محصور: یادداشت‌های یک محصور**^۴ توصیف می‌کند که در گرمابه زنانی را دیده است که هم از گرسنگی نحیف بودند و هم زنانی که به‌خوبی تغذیه شده بودند».

رستوران‌ها تداگ

رستوران‌های قابل‌ردیابی در ویدئوی وزارت امور خارجه‌ی اسرائیل به پرسش‌های روزنامه‌ی ان.آر.سی پاسخی ندادند. باین‌حال، ان.آر.سی با جوانی تماس گرفت که یکی از پست‌های اینستاگرامی‌اش درباره‌ی «رستوران‌ها تداگ» در شهر غزه توسط همان رستوران بازنشر شده بود.

این مرد که نخواست نامش در روزنامه ذکر شود، در پیام‌های مستقیم به ان.آر.سی نوشت که رستوران آسیب دیده اما هنوز باز است: «آن‌ها در میانه‌ی جنگی ویرانگر تلاش می‌کنند روزی خود را به دست آورند. اما به دلیل کمبود شدید مواد غذایی، همه‌ی رستوران‌ها ناچار شده‌اند قیمت‌ها را به‌شدت بالا ببرند. پیتزا قبلاً ۲ دلار [۱,۷۰ یورو] بود و حالا بیش از ۲۰ دلار [۱۷ یورو] است. بسیاری از مردم دیگر توان پرداخت آن را ندارند.»

در یکی از ویدئوهای شبکه‌ی خبری **الجزیره** نیز دیده می‌شود که هنوز بازار روز مواد غذایی در شهر غزه فعال است. به گفته‌ی این شبکه، کالاهایی که در آن عرضه می‌شود بیشتر اجناس تجاری کم‌ارزش غذایی‌اند که اسرائیل طی هفته‌های اخیر به‌صورت محدود اجازه ورودشان را داده است؛ از جمله شیشه‌های نوتلا، نودل آماده، بیسکویت، پرتزل، چوب‌شور و مایونز. به گفته‌ی یکی از دستفروشان بازار، مواد غذایی تازه مانند سبزیجات، میوه و تخم‌مرغ یا اصلاً موجود نیستند یا بسیار گران عرضه می‌شوند. در یکی از ویدئوهایی که از سوی اسرائیل منتشر شده، صحنه‌هایی از فروش سبزیجات در بازار دیده می‌شود.

پس چیزی برای خوردن وجود دارد — البته برای کسانی که توان پرداخت دارند. بنا بر گزارش اتاق بازرگانی غزه، در پایان ژوئیه قیمت یک کیلو پیاز به ۲۹ یورو، یک کیلو گوجه‌فرنگی یا سیب‌زمینی به ۵۰.۲۵ یورو رسیده بود و والدین برای ۴۰۰ گرم غذای کودک باید ۵۰.۴۲ یورو می‌پرداختند.

با ورود مقدار بیشتری از کالاها، قیمت‌ها در ماه اوت کمی کاهش یافته‌اند. همچنین، کمک‌های سرقت‌شده در بازار عرضه می‌شوند. به گفته‌ی **الکس دِ وال**، این امر در

درجه‌ی نخست به معنای آن است که افراد نسبتاً مرفه می‌توانند کمی بیشتر غذا بخورند یا گاهی در رستورانی غذا بخورند.

اما این وضعیت، به گفته‌ی **سم روز [Sam Rose]**، مدیر موقت دفتر غزه در سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی **[UNRWA]** «به‌هیچ‌وجه دلیلی نیست بر این که کسانی که بیش از همه به غذا نیاز دارند، واقعاً بتوانند آن را به دست آورند.» به بیان دیگر: آن‌ها همچنان بی‌وقفه در گرسنگی به سر می‌برند.

سم روز می‌گوید که درمان کودکان دچار سوءتغذیه در غزه تا چه اندازه دشوار است، به‌ویژه در شهر غزه که ارتش اسرائیل در آنجا دست به یک تهاجم تازه زده است. او می‌گوید: «در شرایطی که شهر زیر بمباران است، تأمین تجهیزات برای درمانگاه‌ها بسیار دشوار است.» به گفته‌ی او، پزشکان به‌سختی می‌توانند به درمانگاه‌ها دسترسی پیدا کنند و کمبود دارو و سوخت برای تأمین برق ژنراتورها وجود دارد.

فلسطینی‌ها در حال حمل کیسه آرد در شمال غزه

کمبودهای شدید غذایی

این که در شهر غزه قحطی حاکم است، ماه گذشته توسط **طبقه‌بندی یکپارچهٔ مراحل امنیّت غذایی [IPC]** - نهاد وابسته به سازمان ملل متحد که به‌عنوان

مرجعی معتبر شناخته می‌شود — تأیید شد. این سازمان برای چنین طبقه‌بندی‌ای معیارهای سخت‌گیرانه‌ای دارد: دست‌کم یک نفر از هر پنج نفر باید از کمبود شدید مواد غذایی رنج ببرد؛ درصد معینی از کودکان باید دچار سوءتغذیه حاد باشند؛ و روزانه باید دو نفر از هر ده هزار نفر بر اثر گرسنگی، سوءتغذیه یا بیماری جان بپسارند. دولت اسرائیل در واکنش به انتشار گزارش IPC، آن را مایه‌ی شرمساری دانست. اسرائیل مدعی شد که IPC برای تعیین میزان سوءتغذیه حاد کودکان، آستانه را از ۳۰ به ۱۵ درصد کاهش داده است. با این حال، کارشناسان اشاره می‌کنند که IPC به دلیل فشار شدید بر کارکنان پزشکی موجود، مجبور به استفاده از روشی جایگزین برای سنجش سوءتغذیه شد. به جای اندازه‌گیری وزن و قد کودک، محیط بازوی فوقانی او اندازه‌گیری شد. برای این روش آخر - که انجام آن آسان‌تر و سریع‌تر است - آستانه‌ی پایین‌تری برای اعلام قحطی در نظر گرفته می‌شود.

اسرائیل به‌طور گسترده درگیر یک ضدتبلیغات شده است. علاوه بر داستان این که هنوز در شهر غزه پیتزا پخته می‌شود، استدلال دوم این است که تصاویر کودکان گرسنه بدون استثنا صحنه‌سازی شده‌اند. وزارت امور خارجه اسرائیل این ویدئوها را به زبان‌های انگلیسی، آلمانی و ایتالیایی نیز منتشر می‌کند.

روزنامه‌ی **نیویورک تایمز** عکسی جنجالی از یک کودک نحیف منتشر کرد، که **نتانیا‌هو**، نخست‌وزیر اسرائیل، گفت این کودک به خاطر گرسنگی بیمار نشده، بلکه به دلیل بیماری موجود دچار این وضعیت است. به گفته‌ی او، سایر تصاویر گسترده از گرسنگان غزه نیز جعلی هستند.

دِوال در این باره می‌گوید: «صرف‌نظر از شرایطی که این کودک پیش از این داشته، اگر از گرسنگی رنج نمی‌برد، هرگز این‌گونه به نظر نمی‌بود.» او بار دیگر تأکید می‌کند که قحطی به همه به‌طور یکسان آسیب نمی‌رساند. «قحطی با نابودی فقیرترین و ضعیف‌ترین افراد آغاز می‌شود. بنابراین طبیعی است که کودکانی با بیماری‌های پیشین، نخستین کسانی باشند که جان می‌دهند».

دِوال این استدلال را که این کودکان بسیار بیمار و ضعیف بوده‌اند و بنابراین وضعیت قحطی را «تلطیف» می‌کند، «به‌هیچ‌روی منطقی نمی‌داند». او می‌گوید: «اگر

می‌دانستید این کودکان بیمار و ضعیف وجود دارند، چرا گذاشتید از گرسنگی جان بدهند؟ به نظر من حمله‌ی نتانیاهو به آن تصاویر بسیار نامطبوع، در واقع شرم‌آور و کاملاً نادرست است.

زنی کیسه‌ای آرد حمل می‌کند، پس از آنکه فلسطینی‌ها کمک‌های بشردوستانه را از کامیون‌ها برداشتند. عکس AFP

^۱ [Derk Walters / Hugo Schiffrers] منتشرشده در ان.آر.سی [INRC]، ۱ سپتامبر

۲۰۲۵

^۲ Alex de Waal

^۳ Tufts University

^۴ **Lidiya Yakovlevna Ginzburg**, *Notes of a Blockade Person* (1984; published in English as *Blockade Diary* in 1995)